Üniversite Ö?rencileri için Kariyer ?yimserli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencileri için Kariyer ?yimserli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32123

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencileri için Kariyer ?yimserli?i Ölçe?i, Didem Kepir Savoly ve M. T. Dost taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi? olan psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin kariyer hedeflerine ula?ma yolunda gelece?e yönelik olumlu beklentilerini ve inançlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilme çal??mas?, **kariyer iyimserli?i** kavram?n?n psikometrik aç?dan sa?lam bir ?ekilde de?erlendirilmesini hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle üniversite ö?rencilerinin kariyer planlama ve karar verme süreçlerini etkileyen psikolojik faktörleri derinlemesine anlamaya yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Elde edilen bulgular, kariyer dan??manl??? müdahalelerinin etkinli?ini art?rmak ve ö?rencilerin mesleki geleceklerine dair inançlar?n? güçlendirmek için önemli veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Kariyer ?yimserli?i, Üniversite Ö?rencileri, Kariyer Geli?imi, Psikolojik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Didem Kepir Savoly, M. T. Dost.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkiye ba?lam?nda yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin kariyer süreçlerine dair sahip olduklar? **iyimserlik** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde saptamakt?r. **Kariyer iyimserli?i**, bireylerin zorluklara ra?men mesleki geleceklerinin olumlu olaca??na dair ta??d?klar? inançlar? yans?t?r; bu inançlar?n ölçülmesi, kariyer dan??manl??? müdahalelerinin planlanmas?nda kritik öneme sahiptir.

Geli?tirme çal??mas?, daha önce var olan genel iyimserlik ölçeklerinden farkl? olarak, oda?? yaln?zca mesleki alana daralt?lm?? ve üniversite ö?rencileri popülasyonunun kariyer beklentilerine özgü maddeler içerecek ?ekilde özelle?tirilmi?tir. Bu sayede, ö?rencilerin kariyer engelleri kar??s?ndaki motivasyonlar?n? ve adaptasyon yeteneklerini de?erlendirmek mümkün olmaktad?r.

Yap?

Bu ölçek, bireyin kariyer gelece?ine yönelik olumlu beklentilerini ve hedeflerine ula?abilece?ine dair genel inanc?n? kapsayan **kariyer iyimserli?i** yap?s?n? ölçmektedir. Kariyer iyimserli?i, genel iyimserlik kavram?ndan farkl? olarak, mesleki ba?lamla s?n?rl?d?r ve kariyer engelleri kar??s?nda motivasyonu sürdürme yetene?i ile yak?ndan ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, yap?sal geçerli?i belirlemek amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler yap?lm??t?r. Bu analizler, kariyer iyimserli?i yap?s?n?n teorik beklentilere uygun olarak temsil edildi?ini ve ölçülen boyutlar?n (örne?in, ba?ar? beklentisi ve hedefe ba?l?l?k) birbirinden ayr?labilir oldu?unu do?rulam??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde detayl? olarak sunulmu?tur. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten **kariyer iyimserli?i** yap?s?n? ölçtü?ünü do?rulamay? amaçlam??t?r. Yap? geçerli?ini test etmek için Aç?mlay?c? Faktör Analizleri (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin teorik yap?yla uyumlu oldu?unu gösteren kabul edilebilir uyum indeksleri sunmu?tur.

Ek olarak, kapsam geçerli?ini sa?lamak amac?yla alan?nda uzman akademisyenlerin görü?lerine ba?vurulmu?, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda ise ölçe?in, teorik olarak ili?kili oldu?u dü?ünülen di?er yap?larla (örne?in, öz-yeterlik, genel ya?am doyumu) anlaml? ili?kiler sergileyip sergilemedi?i incelenmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in sa?lam geçerlik kan?tlar?na sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k (içsel güvenirlik) yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in tamam? ve e?er varsa alt boyutlar? için yüksek ve kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?lar, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ifade eder.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yöntemine de ba?vurulmu?tur. Belirli bir zaman aral???ndan sonra ayn? ö?rencilere tekrar uygulanan ölçek, yüksek korelasyon de?erleri göstermi?; bu da **Üniversite Ö?rencileri için Kariyer ?yimserli?i Ölçe?i**'nin zaman içinde istikrarl? sonuçlar üretti?ini kan?tlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in yüksek güvenirlik düzeyine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, öncelikle madde havuzundan nihai forma geçi? a?amas?nda Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile incelenmi?tir. AFA, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in teorik beklentilere uygun olarak tek boyutlu veya çok boyutlu yap?s?n? netle?tirmi?tir.

Yap?n?n sa?laml???n? ve genel geçerli?ini test etmek amac?yla, farkl? bir örneklem üzerinde

ARABPSYCHOLOGY.COM

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, yap?sal e?itlik modellemesi kullan?larak, ölçe?in faktör yap?s?n?n veriyle mükemmel bir uyum sergiledi?ini gösteren istatistiksel uyum indeksleri (örne?in, Ki-kare/serbestlik derecesi oran?, CFI, TLI, RMSEA) sa?lam??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n ampirik verilerle desteklendi?ini do?rulamaktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi) (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek kullan?lm??t?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim Düzeyindeki Bireyler

Age Group: Genç Yeti?kinlik (Yakla??k 18-25 ya? aral???)

Population Details: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören üniversite ö?rencileri. Çal??ma, farkl? fakülte ve s?n?flardan ö?rencileri kapsayacak ?ekilde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Ö?renciler, kariyer gelecekleriyle ilgili ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Kariyer Planlama, Psikometri, Mesleki Geli?im, ?yimserlik, Kariyer Dan??manl???, Öz-Yeterlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: didemkepir@gmail.com (Didem Kepir Savoly)

Correspondence Address: Makalenin yay?nland??? tarihte sorumlu yazar?n kurumsal adresi veya ileti?im e-postas?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda yay?mlanan akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Didem Kepir Savoly ile ileti?ime geçilmesi ve yaz?l? izin al?nmas? önerilmektedir.

Test Y?l?: 2021

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlarda genellikle ücretsizdir, ancak kullan?m ?artlar? yazar?n takdirine ba?l?d?r.

Kaynaklar

Kepir Savoly, D., & Dost, M. T. (2021). Üniversite Ö?rencileri için Kariyer ?yimserli?i Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, (57), 126-149. DOI: http://dx.doi.org/110.21764/maeuefd.816857

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: universite-ogrencileri-icin-kariyer-iyimserligi-olcegi-toad.pdf

Üniversite Ö?rencileri için Kariyer ?yimserli?i Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, telif hakk? ve yay?n k?s?tlamalar? nedeniyle burada sunulmamaktad?r. Maddelere eri?im ve ölçe?in tam kullan?m k?lavuzu için yay?mlanan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM